

AZ ÚJKOR

A MAGYARORSZÁGI SZÁLLODAI, ÉTTERMI ÉS KAVÉSZIPARI MUNKÁSOK ANYAGI ÉS SZELLEMI ÉRDEKEIT VÉDO SZAKLAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dohány-utca 84. szám, III. em. 30.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési díjak: Egész évre 6 K.
Félféltre 3 K. Negyedévre 1 K 50 f.

Ébredés.

Lapunk legutóbbi számában Nyílt levél formájában foglalkoztam egyesületünk szomorú helyzetének okozójával Hanisch Palival. Szükségesnek tartom azt azonban előrebocsátani, hogy tisztán közérdekből intéztem az említett Nyílt levelet ezen emberkéhez; szükségképpen olyanhoz, mint aki ott ma a cselekvő és kezdeményező, szóval — szerencsétlenségünkre — vezető személyiség. Tettem pedig minden személyeskedés és rágalmazás nélkül, tisztán a jelen helyzet alkotta közérdekű vonatkozással és az abból levont tanulságokkal.

Ismételve, kizárólag a kávéházban dolgozó rabszolgák rettenetes helyzetének szempontja kétszertett engem ezen cselekedetre.

Válasz címen azonban Hanisch Pali egy otromba és arcátlan hazudozással telt, olyan durva személyeskedést engedett meg magának a Szövetség című szaklapban, amely diszére válna még egy olasz államférfinak vagy mondjuk brigantínak is. Én igaz, hogy nem vagyok barátja a személyeskedésnek, de most az egyszer mégis engedelmet kérek t. olvasóinktól, mivel kényszerülve vagyok erre a lépésre.

Azt mondja Hanisch Palika, hogy én mint a sárga-mozgalom vezetője egyedül vagyok felelős a pincérség jelen helyzetéért, továbbá az akkori testvérharcokról is közül néhány szemelvények. Szó-

val még 5 év múlva is ezen rágódik e tehetetlen ember, pedig az már rég a történelmi multak közé tartozik. Egyben írja, hogy az én udvarias **barátom** megszólítást a szó szoros értelmében nemlétezőnek tekinti. Nahát ebben aztán már én is igazat adok ennek a kis emberkének — amennyiben nekem tényleg sem a multban, sem a jelenben ilyen kis szellemi apróság, mint ez a Pali gyerek, barátom nem lehetett. Nem lehetett pedig kizárólag azért sem, mert ezzel blamiroztam volna barátaim és tisztelőim önértétét. Szóval én egész életemben disztíngáltam baráti kérdésben. Tehát a Nyílt levélben való megszólításom tisztán udvarias és művelt emberhez illő forma miatt volt szükséges. Így hát e kérdésben **Béke velünk.**

Hanem most már aztán itt az ideje, hogy hazug és otromba válszával foglalkozzak. Tehát megpróbálom nem durvasággal, hanem érvekkel szétboncolgatni ezenfenyegerek hazugokoskodását.

Mindenekelőtt megállapítom és elismerem, hogy a sárga-mozgalmat én csináltam, de később én is szereltem azt le és ezáltal egy teljes összeolvadást hoztam létre. Leszereltem pedig azért, mert amikor a legerősebb volt a sárga-mozgalom, akkor győződtem meg arról, hogy annak fentartása ellenkezik a munkásság érdekeivel.

Hogy annak létrejötte akkor szükségképpen kikerülhetetlen volt, azt még az akkori tekintélyes ellenfeleim is elismerik. Azonban ezen nagy idők harcairól mindenki írhat és mindenki beszélhet, csak Hanisch Pali nem, még pedig azon egyszerű oknál fogva, mert ő akkor — seholsem volt, szóval se nem osztott, se nem szorzott — nem számított. Ez a tényállás rövid kivonatban.

Azonban, hogy kettőnk között mégis a fent jelzett mozgalommal együtt van egy kis különbség, azt iparkodom minden öndicséret nélkül ideállítani. Kezdem pedig sorrendben az igazságnak teljesén megfelelően, a következőképpen:

Én voltam az, aki 1903-ban a munkálatok kezében lévő saját betegpénztárunk feloszlása alkalmával a megmaradt 20.000 korona hovafofordítása iránt néhány szocialista barátommal együtt, erős és küzdelmes közgyűlésekben indítványt nyújtottam be és hatalmas küzdelemmel keresztül is vittem, hogy a fent jelzett közpénz ne a Pincér-nyugdíjgyesületbe folyjon be, hanem megokolásom szerint haladéktalanul szociális célt szolgáljon, azaz — indítványom szerint — ezen összeg egyszersmindenkorra lehetőleg helyezendő és évi kamataiból munkaképtelen és elhalt kávéházi pincérek és kávéfőzők özvegyei és árvái segélyeztessenek. Egyben meg lettem bizva

én és társaim egy alapítólevél elkészítésével, amelynek értelmében ezen köztulajdon még a mai napig is e cél szolgálatában áll.

En voltam továbbá az, aki a MOPE. elleni küzdelmet 1904-ben ismét néhány lelkes szociálista barátommal felvettem és végigharcoltam, pedig a MOPE. kimondottan sárga egyesület volt és soha jobban nem szolgálta egyesület a munkaadók érdekeit, mint az. Tehát ismételve, én voltam az, aki az akkori MOPE. elleni mozgalom élére állva, megalakítottuk az első fel nem oszlatott szakegyesület és annak mindaddig a legnagyobb tekintélyű elnöke voltam, míg célunkat, azaz a MOPE. össze-roppantását keresztül nem vittük. Ugyan t. olvasóink nem-e azt gondolják, hogy Hanisch Pali talán a mi kis küzdő csoportunkban volt? Tévedés! Ő akkor is ott a MOPE-ban volt, mint atfele kis élőskdő, aki meghuzta azt magát és tovább emésztett és kérődzött... De, hogy heves harcok után legyűrtük a MOPE-t, az akkori megállapodás alapján Hanisch Pali is átvettük en block, mint a többi inventár darabot.

Azonban itt egy kis hiba esett meg körülötte, amennyiben ő akkor egy kis hazug rágalommal illette az akkori Vas Samu ügyvezető urat, amely vád alaptalannak bizonyult és így a Pali talpára azonban utilapat kötöttünk. Tette pedig ez a rakoncátlan Pali gyerek azért, hogy ő lehessen Vas Samu ur utóda, azonban akkor az ilyen nemtelen intrikákkal nem érhetett célt, mert emberek voltak a választmányban, még pedig egész emberek ám!

De ezek után kezdődött még csak az igazi harc, amely vég-eredményében a kollektív szerződés létrejöttével ért véget.

(Itt megint melleleg megjegyzem, hogy Hanisch Pali ebben az időben szintén nem volt schol. Lehetséges, hogy akkor azon töprengött, hogy mint jegyzőirokott miért csapták el? mert

pincérnek csak úgy felcsapott, mint atfele szakmakomitácsi, szóval nem reguláris csapatnak volt a tagja.) Megint én voltam az, aki a kollektív szerződés létrejötte alkalmával a legélesebb viták és érvek garmadájával hadakoztam, természetesen az össz-pincérség javára.

Továbbá én voltam megint az, aki a létrejött szerződést tűzön-vizen keresztül meg is védelmeztem, mert az akkori elnyomott pincérség e szép gazdasági eredmények után és láttára, azt gondolták, hogy mi már a kávéházakat is elvehetjük. De ez érthető is volt, hogy miért gondolkoztak így, mert akkori elnyomatásunkból felszabadításunk és kedvezőlvé gazdasági helyzetünk joggal válhatta ki eme vérmes reményeket.

Továbbá még egyszer én voltam az, aki a szerencsétlen sárga-mozgalom fuzionálása után ott álltam Vágó elvtársam mellett éjjel-nappal és bizony sokszor a legszükségesebbet is nélkülöztem és mikor e mozgalomból kifolyólag egyesületünket Andrassy belügy-miniszter felfüggesztette, mint szabadszervezet is ott álltunk és éjjel-nappal védelmeztük gyüleéseink százaival. Szóval én ott voltam nem mint állásraéhes Pali gyerek, hanem mint tettekreés agitátor. Pedig csak 1—2 hónap mult el a sárga-mozgalom szerencsétlen vezetésétől. De — ismételve — Hanisch Pali még mikroszkóppal sem lehetett eme küzdelmes időkben felfedezni. Azonban, mihelyt nyugvopontra jutott sok küzdelmet megért egyesületünk, azonnal a falatozók között találtam — nem Vigh Pistát, hanem Hanisch Pali. Egyszer csak azt vettem észre, hogy mint pénzbeszedő megint itt van. Ezen időközben esett meg a szerencsétlenül végződött sztrájk-mozgalomunk és ebben kizárólag igazat adok Hanisch Palinak, hogy igenis, a sztrájkot megelőző vezető-bizottságban és annak munkálatainál ellenkező indítványom volt Vágó elvtársammal, amennyiben én az általános sztrájk

kimondását magunk között lévő határidőhöz kötöttem, míg Vágó elvtársam az ellenkezőjét indítványozta. Én ismerve ellenfeleimet, érveim gazdag tárházával hadakoztam és bizony, egy pár hetes sárga-mozgalommal a hátam mögött, csak egyetlen szótöbbséggel bukkot el a javaslatom, ami egyszerűs mind az általános sztrájk helyett a részleges sztrájkra laposodott össze. És egyben ezt, mint már történelmi tényt állapítottam meg, hogy a pincérség helyzete évekre visszaesett.

De hogy én Vágó és Hirosek tiszteletreméltó személyiükkel sem lettem volna megelégedve, na hát, ez már igazán durva valótlanság, mert én nemcsak akkor, de még mindmáig is a legnagyobb tisztelők közé tartozom. Igazán nem tudom, hogy nevessek-e vagy bosszankodjam-e akkor, mikor Hanisch Pali ezen derék és szociálista embereket emlegeti?! Pláne egy kalap alatt. Hisz' Pali, ezek egész emberek és nem holmi kis élhethetlen stréberék.

En azt kérdeztem, hogy Hanisch miért nem dolgozik a pincérség érdekében — és erre én érdemleges választ nem kaptam.

Azt az állítást, hogy engem követ-e valaki, szóra sem tartom érdemesnek, mivelhogy sohasem én szükségem közügyekben követőket toborozni vagy klikket szervezni. Sőt még népszerűségem sem törekedtem, hisz' igazamat még személyes ellenfeleim is elismerik, ha közös bajnak és közös sorsaink megjavításáról van szó, aminthogy ezt a multban is megtették.

Azonban ha már itt tartunk, kénytelen vagyok megemlíteni, hogy már magában az a tény, hogy soraim bizonyos ébredést idéztek elő — eléggé örvendetes. Igaz, hogy az Önök felébredése véglegesen a háboru után várható, ha majd mi pincérmunkások helyzetünk megjavítását saját magunk vesszük a kezünkbe. Én hiszem és bízom benne, hogy a közel

jövő szervezkedésünk félre fogja tudni lökni utjából ezen néhány üres akadályt és emberi homokbuckákat és jönni fog a nemes és intenzív szociális szervezkedés gazdasági helyzetünket megjavító egészséges mozgalma.

És szerény személyem ezen bátor és öntudatos mozgalomban is mindig elől és legelől leszek, sohasem hátul és sohasem a magam részére, hanem mindig büszkén a pincérmunkásság összeszűszésének javára.

Vigh István.

„Az Ujkor“ győzedelmes sajtópöre.

Május hó 29-én volt „Az Ujkor“ szaklapunk első, de az is győzedelmes sajtópöre.

Vas Lajos a budai Corsó-kávéház tulajdonosa emelt vádat „Az Ujkor“ 1914 október hó 1. számában megjelent *A humánus munkálató* című cikk miatt,

amelyért a bíróság 1915 május hó 29-én vonta felelősségre Vigh Istvánt, a cikk szerzőjét. A tárgyaláson Vigh sajtóársunk egyedül védte magát a sajtópörben, mely alkalommal a bíróság, saját igazságáról meggyőző kihallgatása után, felmentette a rágalmazás vádjára alól.

A magyar ásványvizek.

Olvaszuk a „Fogadó“ című vendéglős szaklapban, hogy a pincérmunkások egyik-másik ásványvizet önmaguktól forszíroznak fogyasztásként a közönségnek.

Olyan ásványvizet forgalomba hozataláról tárgyal a fent nevezett lap, amelyek nem magyar eredetűek, ami káros hatással járna a magyar vizek kereskedelmére.

A cikk egyenesen a magyarországi szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak országos egyesülete vezetőségének ajánlja figyelmébe — a pincérmunkások által a magyar ásványvizet rovására — idegen vizek forgalomba hozatalát.

Minekünk a Szövetség című szaklapban megjelenő igazán izléstelen Krondorfi-féle hirdetés közlésén kívül nincs tudomásunk az ilyen fajta részrehajlásról, de amint tudjuk a Keszev-féle összeférhetetlen hirdetés után a Krondorfi-féle hirdetés is megszűnt a Szövetségben.

— **Pártolás szempontjából** sajtóársainkunk — a szaklapunkban hirdető cégeknek kívül — külön figyelmükbe ajánljuk a **• Pörley-pezgőt** mindennütt.

HIREK

— **Pezgődugók és a jótékony-ság.** Marosvásárhelyről jelentik: Az itteni pincérmunkások Strauss nagykávélház pincérmunkásai kezdeményezése után az értékesíthető pezgődugókat értékesítik és azt a háboruban megvakult katonák javára fordítják. Marosvásárhelyi sajtóársaink e dicsőretreméltó jótékony-sága szép és nemes példát nyújt a társadalom által kevésbé megbecsült minden szállodai, éttermi és kávészápi munkás részére.

— **Gundlnál** a Városligetben olyan rossz kosztot adnak a személyzetnek, hogy attól nem bírják a munkát, minek folytán ott napirenden vannak a munkából való kilépések.

— **Sarsák József** éttermi segéd sajtóársunkat az északi harctérben elvesztették.

— **Sztrájk a nők alkalmazása miatt.** Amsterdamból táviratozzák: Birminghamban a közúti vasut kalauzái és kocsivezetői sztrájkba léptek, mert nem akarnak együtt dolgozni az utjonnan alkalmazott nőekkel.

— **Molnár Vilmos,** az előnyösen ismert budapesti sérvéltő és keztyűgyártó, a jőhrinevi pincértáská és számoló-

tárca szállítója (Budapest, IV., Károlykört: 28) ez uton értesíti az ő t. rendelőt, hogy a bőrúruk árának emelkedése folytán csekély százalékkal színtén kénytelen emelni készítményei árát.

Nyilatkozat.

A „Szövetség“ című szaklapban megjelent, Weiss D. Dani sugalmazására irattottakra (hisz' nem ő írta szegény) a következőket válaszolom:

Igaz, hogy én, mint aféle szegény ember, tartozom Lang urnak kölcsönpénzzel. Az is igaz azonban, hogy jobbmodu embereknel is előfordul ez, nem ilyen magamfajta proletároknál, de hát ez nem bűn és különben is ez mindenkinek a privát figye.

Azokban megemlíti W. Dani, hogy valami Vastó' én ilyen és olyan célra kértém volna kölcsön. Nahát ez már igazán rágalom. És bíróság elé ezért a rágalomért csak azon oknál fogva nem tudom állítani a W. Dani ügynökét, mert nevezett kávé ellenem indított sajtópérét ép a mult hetekben vesztette el, szóval engem felmentettek, mert igazat írtam.

Tehát én ellenfeletem tanuak nem vihetem. Ez a tényállás.

Ami pedig a további illeti, kijelentem, hogy egyesületi ügyökkel elvből nem foglalkozom.

Vigh István.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

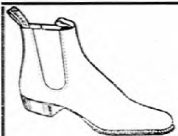
N. P. Ön azt kérdezi, hogy mit érten Hanisch Pál „realizmusából“? Mi csodálkozunk azon, hogy akad egy N. P., aki nem tudja, hogy az léha téletenség és naplopás.

K. T. Ha Ön tisztában van azzal, hogy országos egyesületünk nem védi az Ön munkásérdekeit, akkor szamaráság volna tovább fizetnie.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

GREGORITS ISTVÁN.

Kiadja az ellenzéki part sajtólap-bizottsága: **Makko Rudolf, Krener Gyula, Riemer József, Tuza Antal, Palinko István.**

Kézi :-:
munka!!

Ha jó és olcsó cipőt akartok vásárolni, úgy menjete el

Mojzsikhoz

Király-utca 46. szám alatt.

Árjegyzék ingyen.

Árjegyzék ingyen.

TÖRLEY

Berkovits Károly

hektograph, éttermi, kávéházi
és cukrászai cikkek raktára

Budapest, VII., Sip-utca 5. sz.

— Telefon: 106—07. —

„Az Ujkor“ környezet
minden este találkozik

Csukovits István szaktárs
vendéglő-
jében.

Király-utca 73.

Pincérek figyelmébe!

Fő- és fizetőpincérek, kiknek oldal-zsebtárcára (papírpénz részére) vagy **pincértáskára** (apró- és éltipénz számára) van szükségük, — melynek feneke nincs beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy darabból készült — a legújtanysabb árak mellett szerezhetik be:

Molnár Vilmos

Képes árjegyzék bérmentve!

:: sérvkötőgyárosnál ::

Budapest, IV., Károly-körút 28. (Központi Városház.)

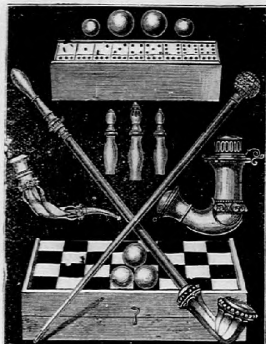
MATTONI-FÉLE
GISSHÜBLER
természetes
égyéves
SAVANYÚVIZ.

NAGY IGNÁC :: pincéfelszerelési
cikkek szaküzlete
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Ajánlja dásan felszerelt raktárát mindenemű pincéfelszerelési cikkekben, úgy mint borszivattyúk, szűrőgépek, hordogatók, pasteurizáló készülékek, palackok, parafadugók, címkékben stb. — Kiváló készítmény!

NOVÁGH KÁROLY

Alapít-
tásidő:
1867

TELEFON
2-18

MŰ-ÉS DISZMŰ-ESZTERGÁLYOS. BUDAPEST IV., Egyetem-u. 3.
(a Takarékenézrtál szemben.)

Ajánlja gazdagon berendezett raktárát tajté- és borst-
vankó dohányszerekből, továbbá nagy választékát ele-
fántcsont-tekegolyókból, kávéházi felszerelésekből, úgy mint
Lignum Sanctumgolyók és bábukból, sétatobot stb.-ből a
lehető legolcsóbb árak mellett.
javítások a legolcsóbb árszámítás mellett elfogadtnak.

LITKE

Pincérek figyelmébe ajánljuk

HERMANN GYULA
férfi szabót,

ki már 23 éve csakis a pincérek
szabója, készít üzleti ruhákat, mér-
tek utáni megrendelést. Mindenféle
üzleti ruhák kötésönbe kaphatók!

VII., Erzsébet-körút 12. (félemelet.)

Mindenemű
nyomatványok
a legizlesebb
kivitelben készülnek

AZ UNIO-
könyvnyomdában

Budapest, VIII. ker.,
Mikszáth Kálmán-
tér 5. Telefon:
József 42-94.